

<https://doi.org/10.31891/2307-5740-2025-338-104>

УДК 658.012

БІЛЕЦЬКА Ірина

Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту Західноукраїнського національного університету

<https://orcid.org/0000-0002-6906-7161>e-mail: luc_im@ukr.net

ЯБЛОНЬ Володимир

Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту Західноукраїнського національного університету

<https://orcid.org/0009-0008-7202-426X>e-mail: iablon@gmail.com

МЕТОДИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ: АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ В СФЕРІ БЕЗПЕКИ

У дослідженні у фокусі уваги перебуває проблематика антикризового управління суб'єктами бізнесу з прицілом на забезпечення адаптації та формування належного рівня економічної безпеки бізнесу в умовах турбулентності. Метою дослідження визначено подальший розвиток методико-прикладних засад антикризового управління на підприємстві в контексті забезпечення адаптації його діяльності і розвитку до засад економічної безпеки бізнесу. Доведено, що в середовищі значимих соціально-економічних трансформацій, посилення зовнішніх загроз, воєнного стану та зростання внутрішніх ризиків для бізнесу проблема забезпечення ефективного антикризового управління набуває ключового значення. Визначено чинники та проблематику середовища, яке актуалізує питання антикризового менеджменту та адаптації суб'єктів господарювання. Обґрунтовано існування потреби у розробці науково обґрунтованих методико-прикладних засад антикризового управління в цілях збереження функціональної життєздатності підприємств. Показано взаємозв'язки між антикризовим управлінням і забезпеченням економічної та корпоративної безпеки підприємств, яка охоплює не лише фінансову стійкість, але й захист від кіберзагроз, інформаційних витоків, недобросовісної конкуренції, внутрішніх зловживань і руйнування інституційної довіри. Вказано на вектори формування й реалізації механізмів управління до умов підвищеної невизначеності як в частині стандартних інструментів кризового реагування, так і системної інтеграції елементів управління ризиками та безпекою в загальну управлінську структуру. Окреслено ризики безпеки та адаптації підприємств, пов'язані з воєнними діями, руйнуванням інфраструктури, енергетичною нестабільністю та необхідністю збереження конкурентоспроможності. Визначено напрями формування універсальних та водночас гнучких моделей управління, які здатні адаптуватися до різних сценаріїв розвитку подій і одночасно забезпечувати системну стійкість підприємств у сфері безпеки.

Ключові слова: управління підприємствами, економічна безпека, стійкість, життєздатність, адаптація бізнесу, антикризове управління, стабільність, розвиток, менеджмент.

BILETSKA Iryna, IABLON Volodymyr

Ivano-Frankivsk Educational and Scientific Institute of Management West Ukrainian National University

METHODOLOGICAL AND APPLIED PRINCIPLES OF ANTI-CRISIS MANAGEMENT AT AN ENTERPRISE: ASPECTS OF ADAPTATION IN THE SECURITY SPHERE

The study focuses on the issue of anti-crisis management of business entities with a view to ensuring adaptation and forming an appropriate level of economic security of business in turbulent conditions. The aim of the research is to further develop the methodological and applied principles of anti-crisis management at the enterprise in the context of ensuring the adaptation of its activities and development to the principles of economic security of the business. It is proved that in the environment of significant socio-economic transformations, increased external threats, martial law and the growth of internal risks for business, the problem of ensuring effective anti-crisis management is becoming key. The factors and problems of the environment that actualize the issue of anti-crisis management and adaptation of business entities are identified. The need for the development of scientifically sound methodological and applied principles of anti-crisis management in order to preserve the functional viability of enterprises is substantiated. The interrelationships between anti-crisis management and ensuring the economic and corporate security of enterprises are shown, which covers not only financial stability, but also protection against cyber threats, information leaks, unfair competition, internal abuses and the destruction of institutional trust. The vectors of formation and implementation of management mechanisms for conditions of increased uncertainty as part of standard crisis response tools are indicated, and the systemic integration of risk and security management elements into the overall management structure. The paper outlines the security and adaptation risks of enterprises associated with military operations, infrastructure destruction, and energy instability and the need to maintain competitiveness. The directions for the formation of universal and at the same time flexible management models that are able to adapt to different scenarios of events and at the same time ensure the systemic stability of enterprises in the field of security have been identified.

Keywords: enterprise management, economic security, sustainability, viability, business adaptation, anti-crisis management, stability, development, management.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

В умовах глибоких соціально-економічних трансформацій, посилення зовнішніх загроз, воєнного стану та зростання внутрішніх ризиків для бізнесу проблема забезпечення ефективного антикризового управління набуває ключового значення. Українські підприємства дедалі частіше функціонують у

нестабільному, турбулентному середовищі, яке супроводжується порушенням логістичних ланцюгів, інфляційним тиском, дефіцитом фінансових ресурсів і нестачею кваліфікованих кадрів. За таких умов потреба у розробці науково обґрунтованих методико-прикладних засад антикризового управління зростає, оскільки саме вони мають стати основою для оперативного реагування на виклики, мінімізації втрат і збереження функціональної життєздатності підприємств.

Особливу актуальність питання набуває в контексті забезпечення економічної та корпоративної безпеки підприємств, яка охоплює не лише фінансову стійкість, але й захист від кіберзагроз, інформаційних витоків, недобросовісної конкуренції, внутрішніх зловживань і руйнування інституційної довіри. Підприємства змушені адаптувати механізми управління до умов підвищеної невизначеності, що передбачає не тільки запровадження стандартних інструментів кризового реагування, але й системну інтеграцію елементів управління ризиками та безпекою в загальну управлінську структуру. Саме тому виникає необхідність розроблення адаптивних методик, здатних враховувати динаміку сучасних загроз та забезпечити швидку мобілізацію ресурсів для запобігання кризовим станам.

Ураховуючи актуальні виклики для економіки України — зокрема, ризики, пов'язані з воєнними діями, руйнуванням інфраструктури, енергетичною нестабільністю та необхідністю збереження конкурентоспроможності — методико-прикладні засади антикризового управління потребують глибокого переосмислення з позиції практичної реалізації. Йдеться про формування універсальних та водночас гнучких моделей управління, які здатні адаптуватися до різних сценаріїв розвитку подій і одночасно забезпечувати системну стійкість підприємств у сфері безпеки. Це створює широке поле для наукових досліджень і прикладних рішень, спрямованих на підвищення резиліентності підприємств у складних кризових умовах.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Економічні аспекти забезпечення стійкості суб'єктів господарювання засобами антикризового управління, зокрема з урахуванням вимог безпеки, були предметом дослідження як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. У науковій літературі висвітлюються результати досліджень, що базуються на системному та комплексному підході до управління кризовими явищами в бізнесі. Серед провідних авторів, які зробили вагомий внесок у розроблення відповідних теоретико-методологічних засад, варто відзначити К. Горячеву [1], Т. Донченко [2], Т. Зубко [3], В. Куцика [4] та ін. Значна увага в наукових публікаціях також приділяється нестандартним, адаптивним рішенням у сфері антикризового менеджменту на рівні підприємств і організацій.

Окремі дослідження розкривають специфіку формування та впровадження інноваційних механізмів антикризового управління в умовах високої турбулентності зовнішнього середовища. Цьому присвячені праці таких авторів, як Я. Березівський [13], С. Бушуєв [5], О. Вартанова [6], Т. Васильців [7; 10], А. Войтушенко [8], Т. Городня [7], М. Дорош [5], Я. Качмарик [9], М. Куницька-Іляш [10], Р. Лупак [7; 9; 10], Н. Шакур [5], І. Шестер [6] та ін. Їхні підходи охоплюють як класичні, так і новітні концепції управління в умовах нестабільності, у тому числі з урахуванням ризиків у сфері економічної та інформаційної безпеки.

ВИДІЛЕННЯ НЕВИРІШЕНИХ РАНІШЕ ЧАСТИН ЗАГАЛЬНОЇ ПРОБЛЕМИ, КОТРИМ ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ СТАТТЯ

Однак, попри значну кількість напрацювань, існуючі підходи потребують подальшого розвитку та адаптації до нових реалій, зокрема воєнного часу, цифровізації, глобальних рецесійних явищ і структурної трансформації економіки. Актуальним є обґрунтування нових, гнучких і ефективних інструментів управління кризами, які дозволять забезпечити стійкість, адаптивність і безперервність функціонування вітчизняних підприємств за умов високого рівня внутрішніх і зовнішніх загроз.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ

Метою статті є подальший розвиток методико-прикладних засад антикризового управління на підприємстві в контексті забезпечення адаптації його діяльності і розвитку до засад економічної безпеки бізнесу.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

Концептуальні засади антикризового управління формуються на перетині кількох ключових наукових напрямів, зокрема теорії управління, економічної безпеки, ризик-менеджменту та стратегічного менеджменту. Суть антикризового управління полягає у своєчасному виявленні загроз кризового стану підприємства, прогнозуванні їх наслідків і розробці ефективних заходів щодо запобігання, локалізації або подолання негативних впливів. Антикризове управління передбачає впровадження системного підходу до аналізу внутрішнього й зовнішнього середовища, оцінку ризиків, адаптацію бізнес-моделі до нових умов, а також забезпечення стабільного функціонування підприємства за умов нестабільності та турбулентності.

Основними принципами антикризового управління є своєчасність, комплексність, гнучкість, превентивність й орієнтація на стійкий розвиток. Якісний антикризовий менеджмент передбачає реалізацію

таких етапів, як моніторинг фінансового стану, діагностика загроз, стратегічне планування, розробка антикризових програм, управління змінами та контроль ефективності впроваджених заходів. Антикризове управління є не лише засобом реагування на вже наявну кризу, а й інструментом підвищення адаптаційної спроможності підприємства до потенційних викликів, формування його конкурентних переваг і зміцнення економічної безпеки.

Прикладні положення антикризового управління на вітчизняних підприємствах передбачають впровадження цілеспрямованих управлінських дій, інструментів і механізмів, спрямованих на запобігання, нейтралізацію або подолання кризових явищ, що загрожують стабільності й безпеці функціонування. З огляду на складні соціально-економічні умови, політичну нестабільність, високий рівень зовнішніх ризиків і внутрішніх управлінських проблем, в Україні особливо актуальним є перехід від реактивного до превентивного антикризового управління, орієнтованого на випередження негативних процесів.

До ключових прикладних аспектів у вказаному світі належать: регулярна діагностика фінансового стану підприємства та моніторинг кризових індикаторів (ліквідності, рентабельності, оборотності активів тощо); розробка сценаріїв розвитку подій і створення планів дій для різних варіантів розвитку кризи; впровадження систем управління ризиками, які дозволяють оперативно реагувати на зміни у внутрішньому та зовнішньому середовищі. Широко застосовуються методи реструктуризації боргових зобов'язань, оптимізації витрат, реструктуризації організаційної структури, управління людськими ресурсами в умовах обмежених можливостей.

В умовах повномасштабної війни особлива увага приділяється підвищенню рівня безпеки підприємства: економічної, інформаційної, техногенної, екологічної тощо. В умовах військових дій і руйнування логістичних ланцюгів важливими є заходи з диверсифікації постачальників, релокації потужностей, цифровізації бізнес-процесів. На практиці також довели свою ефективність такі інструменти, як аутсорсинг непрофільних функцій, партнерські бізнес-моделі, фінансовий лізинг, застосування кризових КРІ для топменеджменту, а також залучення зовнішніх консультантів і антикризових команд.

Таким чином, прикладні положення антикризового управління на вітчизняних підприємствах охоплюють широкую сукупність адаптивних рішень, інструментів і підходів, що забезпечують гнучкість, життєздатність і здатність до швидкої реакції в умовах нестабільності. Ефективна реалізація цих положень дозволяє підприємствам не лише вижити, а й створювати передумови для довгострокового розвитку й підвищення конкурентоспроможності.

При тому, доцільно вказати на провідні пропозиції щодо вдосконалення антикризового управління на вітчизняних підприємствах, спрямовані на адаптацію до сучасних умов господарювання в Україні (рис. 1).

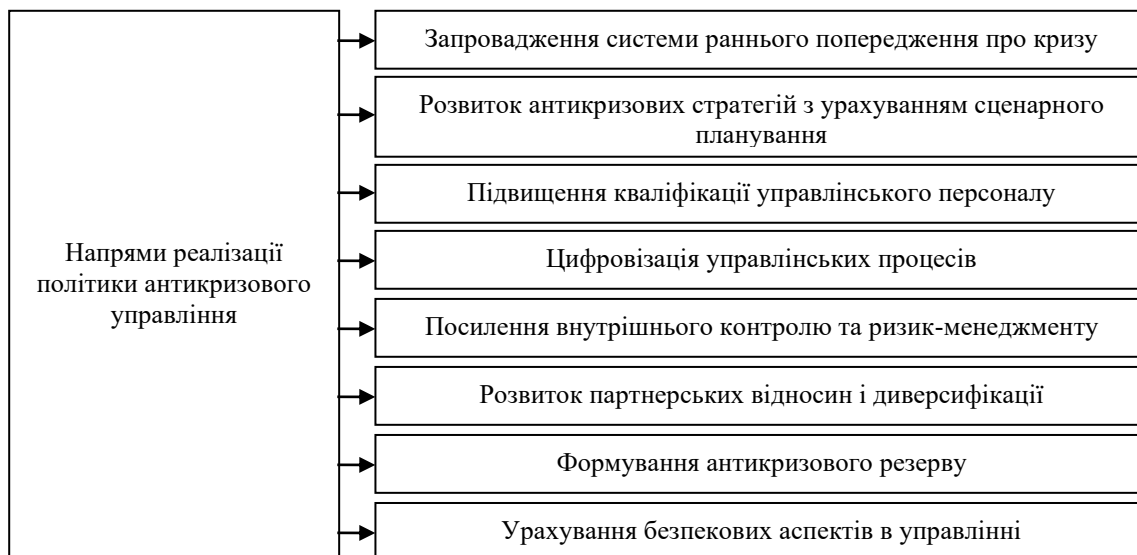

Рис. 1. Напрями формування системи антикризового управління в контексті адаптації та гарантування економічної безпеки вітчизняних підприємств в умовах кризи

По-перше, це запровадження системи раннього попередження про кризу. Потрібно створити механізми постійного моніторингу ключових показників діяльності підприємства (ліквідність, платоспроможність, оборотність, завантаженість потужностей тощо), що дозволяють на ранніх стадіях виявляти загрози та розпочинати відповідні дії до настання кризи.

На друге місце віднесемо розвиток антикризових стратегій з урахуванням сценарного планування. Варто використовувати сценарний підхід для розробки альтернативних стратегій дій залежно від розвитку внутрішніх і зовнішніх обставин (економічна нестабільність, військові дії, енергетична криза тощо). Це дозволяє зберігати гнучкість управління і швидко реагувати на зміни.

У третю чергу вітчизняним суб'єктам господарювання слід працювати над підвищенням кваліфікації управлінського персоналу. Необхідно розвивати управлінські компетенції керівників щодо антикризового реагування, зокрема в сферах ризик-менеджменту, стратегічного планування, економічної безпеки та роботи в умовах невизначеності.

По-четверте, це цифровізація управлінських процесів, адже запровадження інформаційних систем управління підприємством (ERP, CRM, BI-систем) дає змогу оперативно обробляти дані, знижує ризики ручних помилок, підвищує прозорість і швидкість ухвалення рішень.

Наступний крок це посилення внутрішнього контролю та ризик-менеджменту. Ми вважаємо, що вітчизняним підприємствам необхідно активно працювати з позиції формування системи внутрішнього аудиту і ризик-менеджменту, які дозволяють виявляти «вузькі місця» в бізнес-процесах, запобігати шахрайству, контролювати витрати й мінімізувати фінансові ризики.

По-шосте, це розвиток партнерських відносин і диверсифікації. Важливо активніше застосовувати стратегії горизонтальної і вертикальної кооперації з іншими підприємствами, а також диверсифікувати постачальників, ринки збуту та джерела фінансування для зниження залежності від окремих факторів.

Не менш актуальним вважаємо на нині формування антикризового резерву. Підприємствам доцільно створювати фінансові резерви (резервний капітал, страхування ризиків), які дозволяють підтримати ліквідність у разі раптового зниження доходів чи збільшення витрат.

Врешті-решт йдеться і про врахування безпекових аспектів в управлінні. Критично актуально й необхідно інтегрувати питання економічної, кібернетичної, техногенної та екологічної безпеки в антикризові заходи. У сучасних умовах безпека є невід'ємною частиною адаптаційної стратегії підприємства.

Ці пропозиції дозволяють сформулювати більш гнучку, стійку та адаптивну систему управління, що допоможе підприємствам ефективно функціонувати та розвиватися навіть в умовах невизначеності та високих ризиків, характерних для сьогодишньої України.

Адаптація українських підприємств до сучасних умов господарювання з метою зміцнення їх економічної безпеки вимагає системного підходу, що охоплює всі ключові складові економічної безпеки. Більш детальна характеристика заходів адаптації вітчизняних підприємств за основними складовими економічної безпеки наведено в наступному:

1. Фінансова безпека. Провідними векторами регулювання тут виступають: оптимізація структури капіталу (забезпечення балансу між власними і позиковими коштами, уникнення надмірної кредитної залежності); управління грошовими потоками (створення прогнозованих моделей доходів/витрат, забезпечення ліквідності); розвиток резервних фондів, зокрема формування стабілізаційного капіталу на випадок непередбачуваних втрат або криз.

2. Виробнича безпека. Йдеться про модернізацію основних засобів, оновлення зношених засобів виробництва, запровадження енергоефективних і ресурсозберігаючих технологій, гнучке планування виробництва, швидке переналаштування потужностей під актуальні запити ринку, забезпечення безперервності діяльності, розробку планів дій на випадок перебоїв у постачанні сировини, енергії чи робочої сили.

3. Інформаційна безпека з акцентами на захисті конфіденційних даних, впровадженні кіберзахисту, шифруванні, доступі за ролями, контролі за інформаційними потоками, моніторинзі внутрішніх й зовнішніх інформаційних ризиків, протидії витоку інформації, підвищенні цифрової грамотності персоналу, навчанні працівників щодо кібербезпеки.

4. Кадрова безпека, яка потребує заходів й активних дій відносно підвищення кваліфікації персоналу, регулярного навчання та перекваліфікації відповідно до нових умов ринку, збереження ключових кадрів, мотиваційних програм, гнучких форм зайнятості, психологічної підтримки в умовах кризи, формування лояльності працівників, посилення корпоративної культури та участі персоналу в ухваленні управлінських рішень.

5. Інноваційна безпека. А це розробка і впровадження інновацій (адаптація продуктів, процесів, бізнес-моделей до змін зовнішнього середовища), співпраця з науковими установами (використання прикладних досліджень та експертного середовища), цифровізація управління (використання сучасних цифрових платформ для аналітики, планування і контролю).

6. Техногенна та екологічна безпека, забезпечення якої безпосередньо стосується дотримання вимог охорони праці та довкілля, регулярних перевірок, екологічної модернізації виробництва, зниження ризиків аварій, аудиту технічного стану обладнання, страхування ризиків, запровадження політики ESG (екологія, соціальна відповідальність, управління) тощо.

7. Юридична безпека. Безпосередньо йдеться про захист прав власності, забезпечення реєстрації інтелектуальної власності, грамотну договірну базу, аналіз змін у законодавстві, постійний моніторинг податкового, трудового, експортно-імпортного регулювання, правовий супровід господарської діяльності, наявність професійного юридичного супроводу або аутсорсингових послуг.

8. Зовнішньоекономічна безпека. Її посилення вимагає дій відносно диверсифікації ринків збуту та постачання, виходу на нові ринки, роботи з альтернативними логістичними маршрутами, страхування

експортно-імпортних операцій, зниження валютних та політичних ризиків, залучення міжнародних партнерів і грантового фінансування як інструментів розвитку та стабільності.

ВИСНОВКИ З ДАНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Таким чином, адаптація підприємств до поточних умов потребує комплексного зміцнення всіх складових економічної безпеки. Вона має ґрунтуватися на прогнозуванні ризиків, підвищенні гнучкості, цифровій трансформації, розвитку людського капіталу та сталих практик управління. Такий підхід дозволяє зберегти конкурентоспроможність і забезпечити стійкий розвиток навіть у кризовому середовищі. Розуміння методико-прикладних засад антикризового управління на підприємстві є ключовим чинником формування ефективної та надійної системи стабільного функціонування й розвитку суб'єкта господарювання в умовах невизначеності та зростаючих ризиків. Такий підхід забезпечує не лише вчасне виявлення загроз і негативних тенденцій у внутрішньому та зовнішньому середовищі, а й створення інструментарію для прийняття обґрунтованих управлінських рішень з урахуванням ресурсного потенціалу, специфіки ринку та потреб зацікавлених сторін. Головними завданнями антикризового управління є діагностика фінансово-економічного стану підприємства, ідентифікація кризових явищ на ранніх стадіях, розроблення сценарних моделей подальших дій, а також впровадження заходів з підвищення стійкості бізнес-процесів. До основних інструментів та заходів, які забезпечують результативність цього процесу, належать: удосконалення системи управлінського контролю, оптимізація витрат, підвищення операційної ефективності, реінжиніринг організаційної структури, диверсифікація ризиків, а також активне залучення інструментів стратегічного планування. Якісна реалізація антикризових заходів значною мірою сприяє адаптації підприємства в сфері безпеки. Зокрема, це проявляється у зміцненні економічної, інформаційної, кадрової та операційної безпеки, зниженні уразливості до зовнішніх загроз, зменшенні залежності від нестабільних чинників, а також у підвищенні здатності підприємства до гнучкої трансформації в кризових умовах. У комплексі це створює сприятливі умови для досягнення довгострокових цілей сталого розвитку та підвищення конкурентоспроможності вітчизняного бізнесу.

Перспективним напрямом подальших досліджень у цій сфері є удосконалення методики аналізування якості адаптаційного менеджменту та застосування в його цілях гарантування та зміцнення економічної безпеки суб'єктів господарювання.

Література

1. Горячева К. Фінансова безпека підприємства. Сутність та місце в системі економічної безпеки. Економіст. 2003. № 8. С. 65-67.
2. Донченко Т. В. Теоретичні основи санації підприємств: сутність та функції. Вісник Житомирського державного технологічного університету. 2020. № 3. С. 124-132.
3. Зубко Т. Л. Оцінка рівня економічної безпеки підприємства галузі зв'язку. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2016. Вип. 3. С. 81-88.
4. Куцик В. І., Лупак Р. Л. Моделювання конкурентних позицій підприємств реального сектора економіки на внутрішньому ринку. Бізнес Інформ. 2017. № 12 (479). С. 244-249.
5. Бушуєв С. Д., Дорош М. С., Шакур Н. В. Інноваційне мислення при формуванні нових методологій управління проектами. Управління розвитком складних систем. 2016. № 26. С. 49-57.
6. Вартанова О. В., Шестер І. В. Креативний менеджмент як підґрунтя розвитку креативних працівників підприємства. Соціально-трудові відносини: теорія та практика. 2013. № 2. С. 30-34.
7. Васильців Т. Г., Городня Т. А., Лупак Р. Л. Економічні аспекти диверсифікації підприємства з використанням інноваційних інвестицій. Інтелект ХХІ. 2017. Вип. 1. С. 52-57.
8. Войтушенко А. А. Поняття креативного потенціалу у сфері управління проектами. Управління розвитком складних систем. 2019. № 37. С. 13-17.
9. Качмарик Я. Д., Лупак Р. Л. Система рішень процесу відтворення трудового потенціалу корпоративних систем. Обліково-аналітичні системи суб'єктів господарської діяльності в Україні. 2005. Спец. вип. 15 (Ч. 1). С. 105-110.
10. Lupak, R., Kunytska-Iliash M., Berezhivskyi Y., Nakonechna N., Ivanova L., Vasyltsiv T. Information and analytical support system of enterprise competitiveness management. Accounting. 2021. no. 7 (7). pp. 1785-1798.

References

1. Gorjacheva, K. (2003). Financial security of the enterprise. The essence and place in the system of economic security. Economist. Vol. 8, pp. 65-67.
2. Donchenko, T.V. (2020). Theoretical foundations of enterprise rehabilitation: essence and functions. Bulletin of Zhytomyr State Technological University. Vol. 3, pp. 124-132.
3. Zubko, T. L. (2016). Assessment of the level of economic security of the communications company. Economy. Management. Business. Vol. 3, pp. 81-88.
4. Kutsyk, V. I., Lupak, R. L. (2017). Modeling of competitive positions of enterprises of the real sector of the economy in the domestic market. Business Inform. no 12 (479). pp. 244-249.

-
5. Bushuev, S. D., Dorosh, M. S., Shakun, N. V. (2016). Innovative thinking in the formation of new project management methodologies. *Management of the development of complex systems*. no. 26. P. 49-57.
 6. Vartanova, O. V., Shester, I. V. (2013). Creative management as a basis for the development of creative employees of the enterprise. *Social and labor relations: theory and practice*. no. 2. P. 30-34.
 7. Vasylytsiv, T. G., Horodnia, T. A., Lupak, R. L. (2017). Economic aspects of enterprise diversification using innovative investments. *Intelligence XXI*. Issue 1. P. 52-57.
 8. Voitushenko, A. A. (2019). The concept of creative potential in the field of project management. *Management of the development of complex systems*. no. 37. P. 13-17.
 9. Kachmarik, Y. D., Lupak, R. L. (2005). System of solutions for the process of reproduction of the labor potential of corporate systems. *Accounting and analytical systems of business entities in Ukraine*. no 15 (1). P. 105-110.
 10. Lupak, R., Kunytska-Iliash, M., Berezivskiy, Y., Nakonechna, N., Ivanova, L. Vasylytsiv, T. (2021). Information and analytical support system of enterprise competitiveness management. *Accounting*. no. 7 (7). P. 1785-1798.